

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Václav Slabyhoudek

Název práce: Autorské právo v Evropské unii: vliv zájmových skupin při tvorbě směrnice o kolektivní správě práv

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Tomáš Weiss

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se věnuje schvalování směrnice o kolektivní správě autorských práv se zaměřením na roli zájmových skupin ve fázi rozhodování předcházející přijetí legislativního návrhu Evropskou komisí. Jejím cílem je ukázat, zda se v návrhu směrnice odrážejí preference konkrétních zájmových skupin. Cíl je na jednu stranu jasně formulován. Nelze ovšem nepoukázat na to, že je asi jen velmi obtížné očekávat, že by se v návrhu neodrážely zájmy *nějakých* zájmových skupin. V tomto smyslu je od začátku jasné, že práce dojde k pozitivním zjištěním. Zajímavější by ovšem bylo zkoumat (i když uznávám, že by to pro magisterskou práci byl relativně ambiciózní cíl), proč se prosadí zájmy těch, a ne jiných skupin, případně jaké způsoby prosazování zájmu jsou úspěšnější než jiné.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je výborně teoreticky ukotvena. Staví na impozantním seznamu literatury a s dosavadní debatou dobře pracuje. Drobnou poznámku mám jen k překladu konceptu *principal-agent*, který je spíše nutno překládat jako „pán-správce“ než naopak (s. 10). Z metodologického hlediska je práce logicky koncipovaná jako případová studie a smysl dává i metoda *process tracing*. Mám ovšem některé dílčí výhrady k formulacím i postupům, které jsou v práci obsaženy. V první řadě mi není zcela jasný pojem „kvalitativní deskriptivní případová studie“ (s. 21). Jde nepochybně o případovou studii i kvalitativní přístup. Nicméně fakt, že práce popisuje nějaké skutečnosti, je vcelku zřejmý. Zásadnější výhradu mám k (velmi krátké) analýze mediální debaty. Není vůbec jasné, proč autor sleduje pouze britský tisk (to, že velká část produkce, na níž se autorská práva vztahují, je v anglickém jazyce, není vůbec relevantní). Nevěnoval-li se tématu britský tisk, dalo by se předpokládat, že se tématu nebude věnovat britská vláda. Nic to ale nevyovídá o významu tématu napříč EU.

Větší pozornost by si zasloužila identifikace aktérů. Není zcela jasné, proč se práce zabývá právě těmito zájmovými skupinami, a ne nějakými jinými. Další problém je, že práce zcela ignoruje kontext. Zájmové skupiny jsou jen jedním typem relevantních aktérů v rozhodovacím procesu. Aktivní v této fázi jsou i členské státy, neziskové organizace (to ostatně práce v rozboru akademické debaty sama konstatuje). Není možné, že je shoda mezi deklarovanými zájmy zkoumaných organizací a finálního legislativního návrhu zcela náhodná, protože rozhodující byl lobbying někoho jiného? Pochybnosti mám také o konceptualizaci Komise jako unitárního aktéra. Právě v této fázi přeci probíhá připomínkové řízení mezi jednotlivými generálními ředitelstvími. Není možné, že každé z nich má, vzhledem k odlišné perspektivě, i jiné preference týkající se legislativního návrhu, které se potom projeví ve finálním znění?

Samotná případová studie, resp. popis pozic aktérů a vývoje postoje Komise, vychází z velmi relevantních zdrojů a práce velmi dobře dokumentuje změny v přístupu, ke kterým v průběhu přípravy návrhu docházelo. Chronologické zpracování ale, podle mého názoru, nedává s daným cílem práce smysl. Daleko prospěšnější by bylo sledování jednotlivých aktérů nebo identifikace a sledování klíčových témat, o kterých se v daném případě debatovalo. Tak by práce byla schopná skutečně sledovat proces – ať už roli aktéra v tomto procesu, nebo cirkulaci a změny jednotlivých myšlenek.

Struktura práce je vcelku logická s výjimkou kapitoly 4 (Kolektivní správa autorských práv...). Domnívám se, že tato kapitola, která uvádí klíčové pojmy a kontext, rozhodně měla být zařazena podstatně dříve. Na stávajícím místě působí jako odskok zpět k obecnému. Navíc na scénu uvádí aktéry, kterými se text zabývá už výše.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psaná standardním jazykem bez významnějších chyb či překlepů. Zarazí nesjednocené používání zkratky generálního ředitelství, která se v práci objevuje v angličtině (s. 4) i češtině (s. 16). Formálně je práce v pořádku, seznam použitých zdrojů je na diplomovou práci impresivní.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z práce je smíšený. Na jednu stranu jde o zajímavé, relevantní a málo zpracované téma, které je velmi dobře zasazeno do stávající akademické debaty. Otázka je ale částečně banální, částečně nedostatečně zodpovězená. Přitom je nutno ocenit, že a jak autor pracoval s primárními zdroji, a dokonce udělal rozhovory s vybranými aktéry.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (1-3):

Byl bych rád, aby se autor během obhajoby nějak vyjádřil k mým výše uvedeným výhradám, případně odpověděl na následující otázky: Lze případ kolektivní správy autorských práv nějakým způsobem zobecnit na celé rozhodování v rámci EU nebo alespoň na rozhodování v rámci nějaké oblasti politiky? Kdo jsou relevantní aktéři pro rozhodování v oblasti autorských práv?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou C.

Datum: 30. ledna 2018

Podpis: